

INFORMAČNÍ SLOŽKA PRO PĚSTOUNY

Úsek služeb pro doprovázení pěstounů ÚMČ Praha 14

Doprovázení pěstounských rodin ÚMČ Praha 14

Pěstounská péče nahrazuje péči rodičů na základě rozhodnutí soudu v situaci, kdy o dítě nemůže nebo nechce pečovat ani jeden z rodičů či poručník, a to po dobu trvání překážky v péči.

Doprovázení pěstounských rodin je službou poskytovanou pěstounským rodinám. Jeho cílem je podpora pěstounů a sledování plnění dohody o výkonu pěstounské péče.

Každá rodina, která uzavře dohodu o výkonu pěstounské péče s Úřadem městské části Praha 14 má přidělenou jednu **klíčovou pracovníci**, která rodinu provází procesem od přijetí dítěte do rodiny, pokračuje výkonem pěstounské péče, plněním práv a povinností pěstounů a končí ukončením pěstounské péče. Klíčová pracovníce je odpovědná za zprostředkovávání jednotlivých služeb pro pěstouny, doprovázení pěstounské rodiny a vedení spisové dokumentace služby.

Místo a frekvence kontaktů jsou výsledkem konsenzu mezi klíčovou pracovnící a rodinou. Četnost kontaktů je závislá na cílech doprovázení, potřebách rodiny, minimálně je však doprovázející pracovník v osobním kontaktu s celou pěstounskou rodinou **jedenkrát za dva kalendářní měsíce**. Osobní kontakt se uskutečňuje převážně v domácím prostředí rodiny, popřípadě na jiném, pro obě strany vyhovujícím místě. Ve výjimečných situacích (karanténa, nouzový stav atd.) lze dočasně nahradit osobní kontakt telefonickým kontaktem.

Poskytované služby:

- základní a odborné sociální **poradenství** v oblasti pěstounské péče,
- **doprovázení**, které zahrnuje poskytování podpory pěstounské rodině, sledování plnění Dohody a zprostředkovávání služeb pro pěstouny,
- **vzdělávání** směřující ke zvyšování znalostí a dovedností v oblasti výchovy a péče o dítě, v rozsahu 24 hodin v době 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích,
- **odlehčovací služby**:
 - **krátkodobou péči** o svěřené dítě, tj. zajištění péče o dítě při nemoci, ošetřování osoby blízké, při narození dítěte, při vyřizování nezbytných osobních záležitostí nebo při úmrtí osoby blízké, jde o zajištění péče v situaci, která by ve standartním zaměstnání představovala důvod pro pracovní neschopnost.
 - **celodenní péči** o svěřené děti, v rozsahu nejméně 14 dní v kalendářním roce o děti starší 2 let, tedy určitou formu dovolené,
- **odborná pomoc**, tj. psychologická, terapeutická či jiná, alespoň jednou za 6 měsíců.

Práva a povinnosti pěstounů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, upravuje práva a povinnosti rodičů, osobní kontakt rodiče s dítětem, správu jmění dítěte, zastupování dítěte, vyživovací povinnost rodičů vůči dětem, poručenství, péči jiné fyzické osoby, obecná ustanovení o pěstounství a práva a povinnosti pěstounů.

V zákoně o č.359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí lze nalézt právo dítěte na zabezpečení náhradního rodinného prostředí, vymezení pojmu osoba pečující a osoba v evidenci, další práva a povinnosti pěstounů při výkonu pěstounské péče, vymezení Dohody, státního příspěvku na výkon pěstounské péče a okruh dávek pěstounské péče.

Pěstouni mají právo:

- na pomoc při zajištění krátkodobé péče o svěřené dítě v případě, že jsou uznáni za dočasně práce neschopné, v případě péče o osobu blízkou, při narození dítěte, úmrtí osoby blízké nebo při vyřizování nezbytných osobních záležitostí,
- na pomoc při zajištění celodenní péče o svěřené dítě starší dvou let po dobu alespoň 14 dnů v roce,
- na zprostředkování psychologické, terapeutické nebo jiné odborné pomoci alespoň jednou za 6 měsíců.

Mezi povinnosti pěstounů patří:

- zvyšování rodičovských znalostí a dovedností v rozsahu 24 hodin za 12 kalendářních měsíců,
- povinnost udržovat, rozvíjet a prohlubovat vztah dítěte k blízkým osobám,
- povinnost umožnit sledovat výkon pěstounské péče a dodržování uzavřené dohody o výkonu pěstounské péče.

Děti v pěstounské péči:

- jsou osvobozeni od placení školkovného, hradí pouze stravné.
- jsou také osvobozeni od platby regulačního poplatku za lékařskou pohotovost.

Biologičtí rodiče mají:

- nadále rodičovskou odpovědnost s výjimkou rozsahu práv a povinností, které mají pěstouni, což je rozhodování v záležitostech běžného života nebo jaké určí soud,
- nadále vyživovací povinnost vůči dítěti svěřenému do pěstounské péče.

Příspěvek na odlehčovací péči

Krátkodobá odlehčovací péče

Pomoc při zajištění krátkodobé péče může být zajištěna právnickou osobou, např. agenturou na hlídání dětí nebo fyzickou osobou:

- Po dobu, kdy je pěstoun uznán dočasně práce neschopný nebo při ošetřování osoby blízké.
- Při narození dítěte.
- Při vyřizování nezbytných osobních záležitostí.
- Při úmrtí osoby blízké.

V pomoci při zajištění krátkodobé péče o svěřené dítě může pěstoun využít těchto možností:

- Službu právnické osoby (agentura) objednané a hrazené přímo úřadem na základě objednávky minimálně 10 pracovních dní před započítáním péče o dítě,
- Služby právnické osoby (agentura), kdy tuto službu akutně v případě náhlé události, méně než 10 pracovních dní před započítáním péče o dítě najímá a hradí v plné výši přímo pěstoun a poté si žádá o příspěvek na úhradu této **služby max. ve výši 300 Kč/ hodinu**,
- službu fyzické osobě na základě Dohody mezi pěstounem a osobou zajišťující péči. Úřad městské části Praha 14 přispěje na takto hrazenou službu na základě písemné žádosti pěstouna
 - **max. 100 Kč za 1 hodinu v případě zprostředkované pěstounské péče**
 - **max. 50 Kč za hodinu v případě nezprostředkované pěstounské péče,**

přičemž fyzická osoba nesmí vykonávat takovouto činnost více **než 8 hodin za kalendářní den max 14 dní**.

Při nemoci pěstouna musí potvrzení od lékaře obsahovat informaci, že pěstoun není schopen plné péče anebo nutná omezení, která mu z nemoci vzhledem k péči o dítě plynou. Pokud je pěstoun péče neschopen déle jak 30 dní, je třeba řešit komplexně náhradu péče ve spolupráci s OSPOD.

Příspěvek na krátkodobou péči je vždy **před započítáním péče** posuzován individuálně klíčovou pracovnící, s ohledem na věk dítěte, na možnost zajištění péče o dítě dalšími členy rodiny bezplatně, na ekonomickou situaci rodiny, na náročnost péče o konkrétní dítě atd. Příspěvek ÚMČ Praha 14 na krátkodobou péči o dítě při zdravotní neschopnosti pěstouna

Věk dítěte	1–14 den neschopnosti, Nebo po celou dobu hospitalizace	15–28 den neschopnosti	29 a další, vždy řešeno individuálně s OSPOD, zvážení PPPD...
0–6 let Děti ve II.–IV. stupni závislosti	1–8 hodin denně	1–8 hodin denně	1–4 hodiny denně
6–12 let	1–8 hodin denně	1–4 hodiny denně	1–4 hodiny denně
12–18 let	1–6 hodin denně	1–4 hodiny denně	1–4 hodiny denně

Vždy je třeba předem zkontrolovat tuto situaci s klíčovou pracovnící a domluvit způsob a zajištění péče o dítě a její příspěvek na ni. Počet dnů krátkodobé odlehčovací péče se v kalendářním roce sčítá.

Postup:

- Pěstoun zkontrolovat situaci s klíčovou pracovnící – zjistí postup a podmínky při zajištění péče o dítě (obdrží formuláře smlouvy o zajištění péče o dítě), domluví časovou dotaci pomoci,
- pěstoun sepiše s osobou zajišťující péči o dítě Smlouvu, po ukončení péče uhradí částku za zajištění péče o dítě a také stravné pro dítě osobě pečující,
- po ukončení této péče pěstoun předá kompletní podklady pro proplacení příspěvku na odlehčovací péči svojí klíčové pracovníci
 - ✓ **Žádost o úhradu/zprostředkování vzdělávání/služby**
 - ✓ **Smlouvu o zajištění péče o dítě, řádně vyplněnou, podepsanou, zvláště vyjádření o převzetí částky osobou zajišťující péči,**
 - ✓ **V případě nemoci přesahující 1 den – Doklad od lékaře, kde je jasně vyjádřeno, že pěstoun není schopen zajišťovat celodenní péči o dítě, datum od kdy do kdy (vzor zprávy obdrží od klíčové pracovníce),**
 - ✓ **V případě např. opakujících se návštěv (např. rehabilitace)**
 - ◆ doklad od lékaře, kde budou jasně doloženy termíny návštěv (nebo jednotlivá potvrzení na každou návštěvu), řádně podepsané lékařem opatřená razítkem,
 - ◆ výkaz osoby pečující s podrobným rozpisem (kdy se počítá s 2 hodinami na dopravu pěstouna k lékaři a zpět),
 - ✓ **Při vyřizování nezbytných osobních záležitostí, nebo např. soudního jednání ohledně svěřeného dítěte potvrzení o účasti např. na soudním jednání od zaměstnance soudu (vzor potvrzení obdrží od klíčové pracovníce).**

Celodenní neboli dlouhodobá odlehčovací péče

Pomoc při zajištění celodenní péče, která je přiměřená věku dítěte, v rozsahu 14 kalendářních dnů v kalendářním roce, jestliže svěřené dítě dosáhlo alespoň věku 2 let, poskytuje Úřad městské části Praha 14 na základě písemné žádosti pěstouna a to maximálně do výše **90% skutečně vynaložených nákladů** na službu zajištění celodenní péče o svěřené dítě nebo děti v délce alespoň 14 kalendářních dní v kalendářním roce (10% nákladů, max. však ve výši 165,- na den, je stanoveno jako předpokládaná výše nákladů na stravu, které má pěstoun hradit z příspěvku na úhradu potřeb dítěte) s tím, že maximální příspěvek na celodenní péči je stanoven na:

- **250,-** na den u dětí ve věku 2-6 let v **nezprostředkované** pěstounské péči v případě fyzické péče osobou zajišťující péči. V případě více dětí v rodině je možno čerpat až 14 dní na pěstouna,
- **500,-** na den u dětí ve věku 2-6 let ve **zprostředkované** pěstounské péči v případě fyzické péče osobou zajišťující péči. V případě více dětí v rodině je možno čerpat až 14 dní na pěstouna,
- **1000,- na den** u dětí s handicapem v případě fyzické péče osobou zajišťující péči,
- **1200,- na den u klasických pobytových/příměstských táborů pro děti, škol v přírodě, při zajištění ind. péče právníkou osobou např. hlídací agenturou u dětí do 6 let,**
- **1400,- na den u specializovaných odborně vedených pobytů (zajištěných právníkou osobou) a služeb pro děti v NRP a děti s handicapem.**

. Postup:

- Pěstoun zkonzultuje druh odl. péče s klíčovou pracovnící,
- pěstoun přihlásí dítě na tábor, školu v přírodě, soustředění atd.,
- Pěstoun uhradí částku za odl. péči poskytovateli (**NUTNÉ!!!** Vyžádá si u organizace potvrzení o zaplacení – účetní doklad – faktura nebo příjmový pokladní doklad při hotovostní platbě),
- dítě absolvuje odlehčovací péči,
- pěstoun předá kompletní podklady pro proplacení příspěvku na od. péči svojí klíčové pracovníci
 - ✓ **Žádost o úhradu/zprostředkování vzdělávání/služby**
 - ✓ **Účetní doklad o zaplacení částky** (faktura nebo příjmový pokladní doklad při hotovostní platbě),
 - ✓ **V případě platby z účtu – potvrzení o platbě z banky (kde musí být jasné na jaké účely byla platba provedena – jméno dítěte, datum konání akce od-do, celková cena).**
- V případě zprostředkované pěstounské péče a zajištění péče přes smlouvu s pečující osobou je postup stejný viz. krátkodobá odl. péče.

Možnosti vzdělávání

Na základě vyhodnocení individuálního plánu vzdělávání klíčová pracovníce vyhledá ve spolupráci s pěstounem vhodné vzdělávání. Ze zákona má pěstoun povinnost splnit v průběhu 12 měsíců 24 hodin vzdělávání každý rok, k čemuž se zavázal v Dohodě o spolupráci s doprovázející organizací. V případě nesplnění této povinnosti je pracovník povinen o této skutečnosti informovat OSPOD a ten dále tuto informaci postupuje soudu v pravidelné zprávě, kterou si soud od OSPOD žádá.

Víkendový vzdělávací seminář

Jednou z možností vzdělávání, které nabízí Úřad městské části Praha 14 je víkendový vzdělávací seminář. Je pořádán jednou ročně, formou čtyřdenního programu, zpravidla v měsíci květnu či červnu, od čtvrtka do neděle. Účastníci mají zajištěnu dopravu, ubytování a je zajištěna péče o děti. Na stravu si pěstouni přispívají. Celkový rozsah semináře je 24 vzdělávacích hodin, které zajišťuje několik externích lektorů na různá témata. Na seminář je třeba se přihlásit přihláškou do konce prosince, která je k dispozici na webových stránkách Úřadu městské části Praha 14 nebo u klíčové sociální pracovníce.

Jednorázové půldenní semináře

Úřad městské části Praha 14 jednorázové tříhodinové semináře, které se konají každou první středu v měsíci v centru Přístav Dygrýnova 12 od 9:00 – 12:00 hodin. Semináře jsou tematicky zaměřené a vedené lektorem. Na semináře je možné se přihlásit u klíčové pracovníce kdykoliv v průběhu roku.

Samostudium

V odůvodněných případech, např. mateřská či rodičovská dovolená, dočasná imobilita pěstouna/ky, dlouhodobá nemoc, pracovní vytíženost, nouzový stav apod., lze na základě dohody s klíčovým pracovníkem umožnit pěstounovi samostudium, formou

- četby odborné literatury (8 hodin),
- sledování školení on-line s osvědčením (dle aktuálního uvedení počtu hodin),
- shlédnutí doporučeného filmu s následnou diskusí s klíčovou pracovnící (4 hodiny).

Klíčová pracovníce doporučí vhodnou literaturu, pomůže pěstounovi s výběrem, určí časový rozsah (**max. 8 hodin z celkového počtu vzdělávacích hodin**) a následně ověří získané znalosti formou diskuze s pěstounem, ten vyplní jako doklad krátký dotazník o samostudiu, který je založen do spisové dokumentace.

Individuální forma vzdělávání

V odůvodněných případech lze zvolit zcela jiné vzdělávání u jiné instituce. Např. z důvodu časové vytíženosti pěstounů, tematického zaměření semináře, které více odpovídá potřebám pěstounů apod. V takovém případě pěstoun hradí vzdělávání sám a Úřad městské části Praha 14 mu tyto vynaložené prostředky uhradí na základě Žádosti o poskytnutí služby po absolvování semináře. Úřad městské části Praha 14 hradí individuální vzdělávání přímo poskytovateli služby pouze v případech, kdy je takové vzdělávání objednáno z důvodu naplnění kapacity vlastních vzdělávacích seminářů či v odůvodněných případech, např. příliš velká finanční zátěž pro pěstouny nebo v případě že má naše služba s organizací celoroční objednávku.

Postup:

- Pěstoun zkonzultuje vhodnost vzdělávání s klíčovým pracovníkem (organizace pořádající vzdělávání musí splňovat určité předpoklady, aby mohl být vzdělávání uznáno),
- po schválení klíčovou pracovnící se pěstoun na toto vzdělávání přihlásí (termín, odl. péči pro dítě během vzdělávání atd.),
- pěstoun uhradí částku za vzdělávání (**NUTNÉ!!!** Vyžádá si u organizace potvrzení o zaplacení – účetní doklad – faktura nebo příjmový pokladní doklad při hotovostní platbě),
- pěstoun absolvuje vzdělávání.

Pěstoun předá kompletní podklady pro proplacení vzdělávání svojí klíčové pracovníci:

- ✓ **žádost o úhradu/zprostředkování vzdělávání/služby**
- ✓ **účetní doklad o zaplacení částky,**
- ✓ **v případě platby z účtu – potvrzení o platbě z banky (kde musí být jasné na jaké účely byla platba provedena,**
- ✓ **osvědčení o účasti na vzdělávání (kde je uvedeno téma, jméno lektora, časová dotace vzdělávání a datum konání).**

Odborná pomoc

Úřad městské části Praha 14 zprostředkovává pro pěstouny odbornou pomoc, především pomoc psychologa. Dále klíčová pracovnice zprostředkuje jinou odbornou pomoc či návaznou službu dle potřeb pěstounské rodiny a možností doprovázení. Pěstoun má nárok na odbornou pomoc jedenkrát za 6 měsíců. Pokud je třeba intenzivnější odborné pomoci řeší pěstoun tuto situaci individuálně s klíčovým pracovníkem.

Postup:

- Pěstoun zkontaktuje vhodnost odborné pomoci s klíčovou pracovnicí,
- po schválení klíčovou pracovnicí si pěstoun vyplní **Žádost o úhradu/zprostředkování vzdělávání/služby**, kde je uveden maximální počet hodin odborné pomoci v daném roce,
- klíčová pracovnice zajistí objednání služby,
- pěstoun si domluví termíny konzultací s odb. pracovníkem,
- pěstoun absolvuje domluvené konzultace,
- platba odborné pomoci je zajištěna ÚMČ Praha 14 na základě faktury.